

תלמודו בידו

דף עא עמוד א

יבמות

א] "בן נכר לא יאכל בו", "ערל לא יאכל בו", מה נתמעט מ"בו" ?

ב] מנין לר' עקיבא ש"איש איש" מרבה ערל שאסור בתרומה ולא אונן ?

ג] ערבי מהול, האם נחשב כמהול או כערל, ולענין מה ?

ד] גר שמל ולא טבל או קטן ישראל שנולד כשהוא מהול, האם אוכלים בפסח ?

ה] כהן קטן בתוך שמונה הימים מאז לידתו, האם מותר לסוכו בשמן של תרומה ?

א] בן נכר: דוקא קרבן פסח אסור למומר ושנתנכרו מעשיו לאכול, אבל מותר במעשר שני. ערל: דוקא קרבן פסח אין הערל אוכל, אבל חייב הוא לאכול מצה ומרור.

ב] 1. ערל חמור מאונן, שכן: מחוסר מעשה, והמעשה בגופו, וענוש כרת, וישנו למצוה זו לפני מתן תורה, ומילת זכריו ועבדיו מעכבתו מאכילת הפסח. 2. "איש" מרבה ערל שמיוחד באיש ולא באשה, ואילו אנינות שוה באנשים ונשים.

ג] כערל. ולכן: 1. אסור לאכול בקרבן פסח, שאף הוא בכלל "וכל ערל לא יאכל בו". 2. הנודר הנאה מהערלים, הלך אחר לשון בני אדם, ואף גוי מהול נקרא ערל ואסור ליהנות ממנו. ואילו בערלי ישראל מותר.

ד] ר' עקיבא: אסורים לאכול ואף שאינם בכלל "וכל ערל לא יאכל", ונלמד מ"תושב ושכיר". שאינו גר עד שיטבול. וקטן שנולד מהול, צריך הטפת דם ברית. ר' אליעזר: אוכלים. שסובר שגר גמור הוא. והקטן אינו צריך הטפת דם ברית.

ה] רב חמא: ספק אם ערלה לפני זמן מצות מילה מעכבת מאכילת וסיכת תרומה. ר' זירא: אסור. ומוכח מהברייתא שמי שיש לו בן ערל בשעת אכילת הפסח, הריהו מעכבו מאכילתו, אף שלא היה ערל בשעת השחיטה. ולכאורה מדובר שנולד בינתיים. הרי שערלה שלא בזמנה שמה ערלה. רבא: מותר, שלא מסתבר שתינוק שנולד עכשיו מעכבו, הואיל ולא הגיע זמנו למול.